Cartrefi mamolion bach

Nodiadau'r athro

Nod
Arddangos opsiynau cartrefi mamolion bach.

Amcanion
Bydd y myfyriwr yn gallu:
- Nodi manteision ac anfanteision gwahanol fathau o gartrefi.
- Sefydlu pa un fyddai mwyaf addas ar gyfer rhywogaethau gwahanol.
- Sefydlu beth fyddai'n diwallu anghenion amrywiol anifeiliaid orau.
- Awgrymu sut fath o lety fyddai orau i gwrdd ag anghenion yr anifeiliaid.
- Cyfiawnhau'r syniadau hyn.

Cynnwys
Mae'r uned hon yn darparu seiliau i ddeall beth yw anghenion llety rhai mamolion bach.
Cyflwynir egwyddorion cyffredinol anghenion llety anifail, yn nhermau ffisioleg a seicoleg; mae hwn wedi ei gysylltu ag ymddygiad naturiol yr anifail a'r amgylchedd.

Y gobaith yw y bydd y myfyrwyr yn gallu defnyddio'r rhain wrth ymdrin â rhywogaeth o ddiddordeb arbennig. Mae'r egwyddor hon yn gallu arwain at drafodaeth dosbarth, ymchwil annibynnol, fel yr awgrymir o fewn y cynllun gwers. Cynhwysir 'offeryn trafodaeth' i'w ddefnyddio er mwyn coladu'r casgliadau wnaed.

Cyflwyniad – Awgrym ar gyfer cynllun gwers

Amseriad mun: eil		Gweithgaredd	Cynnwys mynegol	Tasgau Awgrymedig
		Gwyliwch y clip ffilm: Ffisioleg Anifail	Pam mae'n rhaid i ni ystyried ffisioleg anifail? Pa grwpiau Pathogenaidd a Fermin sy’n gallu bod yn fygythiad? Pa amrediad o offer a ellir eu defnyddio i lanhau’r lloc yn drwyadl? Pa gyfrwng/gyfryngau glanhau a ddefnyddir yn gyffredinol?	Trafodwch pa gyfryngwyr achosi afiechyd sydd fwyaf perthnasol i’r gwahanol rywogaethau. Fel rhan o grŵp - Gwnewch gynllun a fydd yn sicrhau cadw’r fermin i leiafswm, a phenderfynwch sut y gellir lleihau haint o ffynonellau allanol. Archwiliwch sefydliad sy’n cael ei ddefnyddio eisoes, a nodwch unrhyw ardaloedd/ffactorau risg
		Gwyliwch y clip ffilm: Seicoleg Anifail_1	Pam fod iechyd meddwl yn ystyriaeth bwysig? Pa fath o gyflwr seicolegol fydd yn deillio o amgylchedd amhriodol? Pa fathau o ymddygiad fydd yn deillio o straen gormodol? Beth yw’r cysylltiad rhwng straen ac amgylchedd naturiol ag ymddygiad naturiol yr anifail?	Myfyrwyr i roi cyflwyniad dan y pennawd ‘Cyfoethogi Amgylcheddol.’ Ymchwiliwch a chyflwynwch rhai symptomau straen, a nodwch batrymau ymddygiad penodol sy’n dangos bod yr anifail yn dioddef o straen.

		Gwyliwch y clip ffilm: Seicoleg Anifail_2	Beth yw cyfrifoldeb cyfreithiol unrhyw un sy'n cadw anifeiliaid? Sut mae hyn yn perthyn i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006? Sut mae hyn yn berthnasol i 5 rhyddid anifail yr *RSPCA*? Yn enwedig 'rhyddid i fynegi ymddygiad naturiol neu normal'?	Eglurwch pam fod darparu amgylchedd naturiol yn caniatáu i anifail arddangos ymddygiad naturiol, a sut mae hyn yn lleihau straen Cymhwyswch y canfyddiadau i sefydliad sy'n bod eisoes; ar ffurf archwiliad.
		Gwyliwch y clip ffilm: Ymddygiad Normal / Naturiol	Pam fod nifer o famolion bach â ffordd o fyw yn y nos? Fyddai'n 'normal' neu 'naturiol' i fwyafrif o anifeiliaid wynebu straen yn ystod eu bywyd? Ydych chi'n credu ei bod hi'n dderbyniol i ni gyflwyno elfen o straen yn fwriadol i anifeiliaid sydd wedi eu caethiwo?	Myfyrwyr i ddadlau a yw hi'n dderbyniol bod straen megis lluniau o ysglyfaethwr, neu alwadau neu arogl ysglyfaethwr i'w gyflwyno'n fwriadol, er mwyn galluogi'r anifeiliaid bychain i ymddwyn yn normal neu'n naturiol.

		Gwyliwch y clip ffilm: Cyfoethogi	Sut fedrwn ni greu amgylchedd sydd yn iach? Beth allai ddigwydd o ganlyniad i or-lanhau? Dywedir bod amgylchedd addas sydd wedi ei pharatoi’n dda yn ‘Cyfoethogi’. Gellir cyfoethogi amgylchedd trwy sicrhau bod y gwely a’r holl offer cywir yn bresennol - pa effaith fyddai hyn yn ei gael ar ymddygiad anifail? Gallai hyn olygu ychwanegu tasgau neu bosau i’r anifeiliaid rhyngweithio â nhw. Rhaid i anifeiliaid cymdeithasol gael cymar i ryngweithio â nhw.	Trafodaeth neu dasg grŵp – Pam na ddylech chi or-lanhau? Dyluniwch, adeiladwch a gwnewch bos neu dasg a fyddai’n cyfoethogi amgylchedd anifail. Yna, arsylwch sut mae’r anifail yn rhyngweithio gyda’r gwrthrych newydd hwn.

TELESGOP

NGfL CYMRU GCaD

Opsiynau lloc eraill (y manteision a'r anfanteision) – Awgrym ar gyfer cynllun gwers				
Amseriad mun: eil		Gweithgaredd	Cynnwys mynegol	Tasgau Awgrymedig
		Gwyliwch y clip ffilm: Caets	Beth sy'n gwneud y caets hwn yn addas ar gyfer mamolion bach? Ystyriwch wagle, awyriad ac ymddygiad. Beth yw'r prif anfanteision? Ystyriwch ddianc a glanhau.	Tasg ryngweithiol sydd wedi ei chynnwys o fewn y pecyn hwn - wedi'i chysylltu ag 'opsiynau Lloc' a gwersi 'Amgylchedd Naturiol' o fewn y modiwl hwn. Rhaid i'r myfyrwyr gysylltu'r amodau o fewn yr amgylchedd naturiol â'r lloc a ddarperir.
		Gwyliwch y clip ffilm: Tanc	Beth sy'n gwneud hwn yn addas? Ystyriwch ddianc a glanhau. Pa swbstradau a ellir eu defnyddio? Pa fath o ymddygiad mae hwn yn eu caniatáu? Beth yw prif anfantais dyluniad y lloc hwn?	
		Gwyliwch y clip ffilm: Tŵr	Beth yw'r un anfantais fawr o ddefnyddio'r lloc hwn? Pa ymddygiad naturiol mae hwn yn galluogi'r anifail i wneud? Oes awyriad da gan y lloc hwn?	

TELESGOP

NGfL CYMRU GCaD

Amgylchedd Naturiol – Awgrym ar gyfer cynllun gwers

Amseriad mun: eil		Gweithgaredd	Cynnwys mynegol	Tasgau Awgrymedig
		Gwyliwch y clip ffilm: Llygoden fawr	Sut mae'r llygoden fawr yn oportiwnydd mewn perthynas â bwyd? Beth yw'r agweddau allweddol sy'n berthnasol i ymddygiad normal llygoden fawr?	Tasg ryngweithiol sydd wedi ei chynnwys o fewn y pecyn hwn - wedi'i chysylltu ag 'opsiynau Lloc' a gwersi 'Amgylchedd Naturiol' o fewn y modiwl hwn. Rhaid i'r myfyrwyr gysylltu'r amodau o fewn yr amgylchedd naturiol â'r lloc a ddarperir.
		Gwyliwch y clip ffilm: Llygoden	Oddi wrth beth mae'r llygod bach yn hoffi cuddio yn y gwyllt?	
		Gwyliwch y clip ffilm: Bochdew	Beth sydd gan fochdewion ganfyddiad gwael ohono? Mae bochdewion yn tueddu i gynhyrchu mwy o arogl Sut ffordd o fyw sydd gan y bochdewion wrth ymateb i ryngweithiad cymdeithasol?	

		Gwyliwch y clip ffilm: Jerbil	Sut ffordd o fyw sydd gan y jerbilod wrth ymateb i ryngweithiad cymdeithasol? Lle mae'r jerbilod yn byw? Pa fath o ymddygiad naturiol mae hyn yn eu hannog i weithredu er mwyn creu lle i fyw ynddo? Pa fath o dirwedd a swbstrad mae'r jerbilod yn byw ynddo?	